PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)
2004. GADA 14. SEPTEMBRĪ *

Lietā T-290/02

Associazione Consorzi Tessili (Ascontex), ko pārstāv P. Mbaija Kapita [*P. Mbaya Kapita*] un L. Deniss [*L. Denis*], *avocats*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv K. Žiolito [*C. Giolito*] un L. Flinns [*L. Flynn*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — franču.

par prasību atcelt Komisijas 2002. gada 12. jūlija Lēmumu C(2002) 1702, ar ko atcelta *FEDER* palīdzība Nr. 97.05.10.001, kas prasītājai piešķirta ar 1998. gada 18. marta Lēmumu SG(98)D/2251, un uzdot atmaksāt Komisijas izmaksātu avansu projektam, kas saistīts ar starptautiskas izstādes rīkošanu tekstiliju un apģērbu nozarē Kapri (*Euresprit* projekts),

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs J. Pirungs [*J. Pirrung*], tiesneši A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*] un N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*],

sekretārs I. Nacins [*I. Natsinas*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un pēc tiesas sēdes 2004. gada 4. maijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 Ar savu 1993. gada 22. novembra Rezolūciju par uzņēmumu, it īpaši mazo un vidējo uzņēmumu un amatniecības uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanu un nodarbinātības attīstīšanu (OV C 326, 1. lpp.) Padome aicināja Komisiju izmēģināt formulu sanāksmju organizēšanai, lai sadarbības nolūkā veidotu kontaktus starp lielajiem uzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

2 Pamatojoties uz šo rezolūciju, Komisija reģionālās politikas un MVU Kopienas iniciatīvas (MVUKI) kontekstā uzsāka projekta īstenošanu, kas attiecās uz tehnisko un finansiālo atbalstu "IBEX" (*International Buyers' Exhibition*) laikposmā no 1996. līdz 1999. gadam. Šīs izstādes ir iecerētas, lai palīdzētu lieliem uzņēmumiem, kuri meklē sadarbības partnerus starp MVU, un sniegtu MVU iespēju nodibināt tiešus kontaktus ar lielajiem uzņēmumiem, kurus interesētu viņu preces un pakalpojumi. Izstādes tiek organizētas konkrētās nozarēs (automobiļi, elektronika, tekstilijas utt.) vai konkrētam uzņēmumu lokam (augsto tehnoloģiju, amatniecībā iesaistītie MVU utt.).

3 *IBEX* izstāžu darbības noteikumi un finansiālā atbalsta piešķiršanas noteikumi ir aprakstīti Komisijas "*IBEX* — MVUKI *Vade mecum*" (turpmāk tekstā — "*Vade mecum*"). Saskaņā ar šo dokumentu iepirkumu izstādes organizētājam ir jāizpilda jo īpaši šādi materiālie un formālie priekšnoteikumi: izstāde jānotur reģionā, kas ir tiesīgs saņemt līdzekļus no struktūrfondiem, tajā jāpiedalās MVU, kas ir tiesīgi saņemt līdzekļus no šiem fondiem, izstādi organizējot, jāievēro precīzs laika grafiks un jāīsteno vairāki posmi. Tā kā partneru izvēle tiek uzskatīta par izšķirošu izstādes veiksmīgai norisei, tad detalizēti jāapraksta ikviena partnera darba paņēmieni. Organizētājam jāiesniedz projekta dokumenti un vairāki ziņojumi.

4 Proti, vismaz četrus mēnešus pirms izstādes un pēc tam, kad uzsākts posms, kurā notiek sazināšanās ar MVU, organizētājam ir jānosūta Komisijai starpposma ziņojums, kurā tiek atspoguļots, ka ir īstenoti projekta pirmie trīs posmi. Ziņojumam tostarp ir jāietver to uzņēmumu saraksts, kuri jau ir piekrituši piedalīties izstādē. Šī ziņojuma pieņemšana ir priekšnoteikums, lai tiktu izmaksāta otrā no finanšu atbalsta četrām daļām.

5 *Vade mecum* precizē, ka, atbildot uz Komisijas apņemšanos sniegt finanšu atbalstu, organizētājs apņemas izpildīt pienākumus, kas minēti "finanšu atbalsta saņēmēja

paziņojumā", kurš pievienots *Vade mecum*. Saskaņā ar šiem pienākumiem organizētājam tostarp ir jāveic darbs, kas minēts projekta pieteikumā, pamatojoties uz kuru projekts tika izraudzīts, un jāsniedz pārskats par finansu darbībām atbilstoši pieņemtajam budžetam. Par visām izmaiņām projektā ir jāziņo Komisijai un jāsaņem tās piekrišana. Ja organizētājs neizpilda pakalpojuma sniegšanas pienākumus (to skaitā pienākumu ievērot termiņus dažādu posmu īstenošanai), Komisija saglabā tiesības apturēt maksājumus un nepieciešamības gadījumā pieprasīt atmaksāt jau izmaksātos līdzekļus.

6 Atbalsta saņēmēja paziņojums uzskaita astoņus atbalstītās darbības posmus un paredz, ka piešķirtais atbalsts tiks izmaksāts pa daļām, kā arī nosaka, ka atbalsta saņēmējs atsakās no atbalsta otrās daļas saņemšanas, ja nav ievērots termiņš trešā posma īstenošanai, kura laikā notiek sazināšanās ar tiem MVU, kas visticamāk varētu izpildīt prasības, ko izteikuši jau atrastie un savas vajadzības izteikušie lielie uzņēmumi. Tāpat organizētājam jāievēro, ka Komisija saglabā tiesības samazināt piešķiramo atbalstu, ja tā uzskata, ka nav sasniegti paredzētie mērķi.

7 Apskatāmās lietas faktu norises laikā, proti, laika posmā no 1997. līdz 2002. gadam, tiesību normas, kas attiecās uz *IBEX*, bija ietvertas Padomes 1988. gada 19. decembra Regulā (EEK) Nr. 4253/88, kas paredz noteikumus Regulas (EEK) Nr. 2052/88 īstenošanai saistībā ar dažādu struktūrfondu savstarpējās darbības un sadarbības ar Eiropas Investīciju banku un citiem pastāvošajiem finanšu instrumentiem koordinēšanu (OV L 374, 1. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu Nr. 2082/93 (OV L 193, 20. lpp.), turpmāk tekstā — "Regula Nr. 4253/88", un Padomes 1988. gada 19. decembra Regulā (EEK) Nr. 4254/88, kas paredz noteikumus Regulas (EEK) Nr. 2052//88 īstenošanai saistībā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu (OV L 374, 15. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2083/93 (OV L 193, 34. lpp.).

8 52. panta 1. punkts Padomes 1999. gada 21. jūnija Regulā (EK) Nr. 1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem (OV L 161, 1. lpp.) un ar 2000. gada 1. janvāri atceļ Regulu Nr. 4253/88, nosaka, ka šī regula neskar ne atbalsta turpināšanu, ne grozīšanu, tostarp tā pilnīgu vai daļēju atcelšanu, ko Komisija apstiprinājusi, pamatojoties uz Padomes Regulu (EEK) Nr. 2052/88 un Regulu (EEK) Nr. 4253/88 vai uz kādiem citiem tiesību aktiem, ko minētajam atbalstam piemēroja 1999. gada 31. decembrī.

9 Regulas Nr. 4253/88 14. panta ar virsrakstu "Atbalsta pieteikumu izvērtēšana" 1. punkta pirmajā daļā noteikts:

"Pieteikumus atbalsta saņemšanai [..] sagatavo dalībvalstis vai valsts norādītās kompetentās valsts, reģionālās, pašvaldību vai citas iestādes, un Komisijai tos iesniedz dalībvalsts vai tās šim nolūkam norādītā iestāde."

10 Saskaņā ar minētās regulas 21. panta 1. punkta pirmo daļu "[f]inanšu atbalsta maksājumi tiek veikti atbilstoši attiecīgajām valsts, reģionālās, pašvaldību vai citas ar attiecīgās dalībvalsts starpniecību iesniegtajā pieteikumā norādītās iestādes budžeta saistībām".

11 Regulas Nr. 4253/88 24. pants ar virsrakstu "Atbalsta samazināšana, izmaksas apturēšana un atbalsta izbeigšana" nosaka:

"1. Ja šķiet, ka darbība [..] neattaisno ne visu, ne daļu no piešķirtā atbalsta, Komisijai jāveic atbilstoša lietas izmeklēšana sadarbības ietvaros, it īpaši pieprasot, lai dalībvalsts vai iestādes, kas norādītas darbību veikšanai, sniegtu savu atzinumu noteiktā termiņā.

2. Pēc šīs izmeklēšanas, Komisija var samazināt vai atlikt atbalsta izmaksu attiecībā uz darbību vai attiecīgo pasākumu, ja izmeklēšana atklāj pārkāpumus vai būtiskas izmaiņas, kas iespaido darbības vai pasākuma raksturu vai apstākļus [..] un kam nav lūgta Komisijas piekrišana.

3. Līdzekļi, kas izmaksāti nepamatoti, ir atmaksājami Komisijai [..]."

Prāvas rašanās fakti

12 1997. gada 29. septembrī prasītāja — bezpeļņas organizācija, kas pārstāv Itālijas tekstilrūpniecības nozares intereses, — iesniedza Komisijai pieteikumu finanšu atbalsta saņemšanai, lai organizētu *IBEX* iepirkumu izstādi tekstiliju un apģērbu nozarē ar nosaukumu "Eurespirit", kurai saskaņā ar sākotnējiem plāniem bija jānotiek 1998. gada 19., 20. un 21. oktobrī, bet pēc tam — 1999. gada 22., 23. un 24. martā Kapri (Itālijā).

13 Ar 1998. gada 18. marta lēmumu Komisija prasītājai piešķīra subsīdijas 50 % apmērā no projekta izdevumiem, kuru segšanai iespējams piešķirt atbalstu, un noteica, ka maksimālais tās finansiālās līdzdalības apmērs ir ECU 500 000. Šim lēmumam bija pievienots atbalsta saņēmēja paziņojums. Tāpat prasītājai tika nosūtīts *Vade mecum* eksemplārs.

14 Pamatojoties uz *Vade mecum* un 1998. gada 18. marta lēmumu, prasītāja parakstīja un Komisijai 1998. gada 28. aprīlī nosūtīja saņēmēja paziņojumu. Šajā paziņojumā tā apņēmās finanšu atbalstu izmantot vienīgi mērķiem, kas aprakstīti tās 1997. gada

29. septembra pieteikumā par *Euresprit* projektu. Šis projekts būtībā paredzēja, ka ierosinātā *IBEX* apvienotu 60–70 lielus, starptautiski pazīstamus uzņēmumus kā iespējamos pasūtītājus (*ARMANI, VERSACE, MARKS & SPENCER* utt.) un 300–350 MVU kā iespējamos līgumslēdzējus un radītu ekonomiskās sadarbības tīklu tekstiliju un apģērbu nozarē.

15 Pēc atbalsta saņēmēja ziņojuma saņemšanas Komisija prasītājai izmaksāja avansu EUR 200 000 apmērā (40 % no maksimālā piešķirtā apmēra). Pēc tam kļuva skaidrs, ka *Euresprit* projekts netiks realizēts, kā ieplānots, jo — kā norādīja prasītāja — galvenā problēma bija nozares uzņēmumu nepietiekamā atsaucība.

16 Lai apspriestu problēmas, kas radušās saistībā ar projekta īstenošanu, laika posmā no 1998. gada novembra līdz 2002. gada janvārim prasītāja un Komisija nosūtīja viena otrai vairākas vēstules un piedalījās vairākās sanāksmēs. Šajā sakarā sākotnēji prasītāja ar savu 1998. gada 22. decembra vēstuli vērsa Komisijas uzmanību uz pasūtītāju, tas ir, lielu tekstiliju un apģērbu uzņēmumu, "nevēlēšanos piedalīties" un ierosināja uz diviem mēnešiem atlikt izstādes rīkošanu Kapri.

17 Ar 1999. gada 21. janvāra vēstuli Komisija pieprasīja, lai prasītāja iesniedz to pasūtītāju un "līgumslēdzēju" MVU sarakstu (atbilstoši sakārtotu pa dalībvalstīm un reģioniem, kas tiesīgi saņemt struktūrfondu līdzekļus), kuri devuši galīgo piekrišanu līdzdalībai, kā arī paziņotu jau sarīkoto interviju skaitu. Savā 1999. gada 22. marta vēstulē prasītāja tikai atsaucās uz savu lūgumu ļaut atlikt izstādes rīkošanu un ierosināja jaunus izstādes norises datumus — 1999. gada 25., 26. un 27. oktobri.

18 Atbildot uz šo pieprasījumu mainīt vienošanos, Komisija, ievērojot iespējamos grozījumus 1998. gada 18. marta lēmumā par atbalsta piešķiršanu, vērsās pie prasītājas, 1999. gada 6. maijā nosūtot tai faksu, un norādīja uz projektu, kas ietvēra vēl vienas *IBEX* izstādes rīkošanu tekstiliju nozarē, kurai būtu jānotiek 1999. gada 22. un 23. novembrī Londonā (Apvienotajā Karalistē) un kas arī tika subsidēta no Kopienas līdzekļiem, aicinot prasītāju vērsties pie šīs izstādes organizētājiem, lai novērstu abu izstāžu vienlaicīgu norisi. Komisija lūdza prasītāju darīt zināmus īstenotos saskaņošanas pasākumus, lai varētu pabeigt procedūru attiecībā uz *Euresprit* projekta datuma grozīšanu. 1999. gada 4. jūnijā Komisija prasītājai nosūtīja atgādinājumu un 1999. gada 19. jūlija vēstulē atkārtoja pieprasījumu sniegt informāciju par pasākumiem, ko prasītāja veikusi, lai nodrošinātu sava projekta saskaņošanu ar Londonā paredzamo projektu. Šajā vēstulē Komisija pirmo reizi norādīja, ka, tā kā Komisija nav saņēmusi informāciju, kas tai ļautu apstiprināt *Euresprit* izstādes norises datumu maiņu, tā varētu apsvērt jau izmaksāto līdzekļu atprasīšanu.

19 Prasītāja reaģēja, 1999. gada 21. jūlijā iesniedzot pārskata ziņojumu par projekta izpildi. Tomēr šajā ziņojumā nebija ietverta visa Komisijas pieprasītā informācija, proti, galveno uzņēmēju un galīgo piekrišanu sniegušo MVU saraksts, galīgais jau noorganizēto interviju skaits un precizēta informācija par saskaņošanas darbībām starp prasītājas plānoto izstādi un Londonā paredzamo izstādi. Ar 1999. gada 11. augusta vēstuli Komisija norādīja uz šiem trūkumiem un pieprasīja, lai prasītāja sniedz pieprasīto informāciju līdz 1999. gada 5. septembrim, ja tā nevēlas, lai Komisija atprasītu piešķirto atbalstu.

20 Ar 1999. gada 16. septembra vēstuli prasītāja paziņoja, ka Londonas izstādes organizētājs to informējis, ka šī izstāde netiks rīkota 1999. gada 22. un 23. novembrī, bet gan 2000. gada pavasarī. Šai vēstulei bija pievienots 16 pasūtītāju un 28 līgumslēdzēju saraksts, kurā bija norādīts to nosaukums, adrese un darbības nozare. No saraksta ir redzams, ka starp šo divu darbojošos personu kategorijām vēl nebija sarīkota neviena intervija.

21 1999. gada 18. oktobrī prasītāja Komisijai nosūtīja ziņojumu, kurā bija ietverta jauna izstādes programma un papildinājumi, salīdzinot ar sākotnējo projektu, kā arī ierosinājums atlikt pasākuma rīkošanu uz 2000. gada 6., 7. un 8. aprīli.

22 Komisija uzskatīja, ka izstāde nav notikusi, kā paredzēts, un ka saņemtā informācija negarantē, ka tā varētu notikt no jauna noteiktajā datumā, un ar 1999. gada 14. decembra vēstuli informēja prasītāju, ka tā uzsāks procedūru piešķirtā finanšu atbalsta atcelšanai, ja līdz 2000. gada 15. janvārim prasītāja neiesniegs galveno uzņēmēju un līgumslēdzēju sarakstu atbilstoši apstiprinātajam projektam (300–350 MVU un 60–70 pasūtītāji) līdz ar izsmeļošu informāciju par šiem uzņēmumiem, lai Komisija varētu ar tiem sazināties. Vēstules kopija tika nosūtīta kompetentajai Itālijas ministrijai.

23 Savā 2000. gada 10. janvāra atbildē prasītāja informēja Komisiju, ka *Euresprit* iepirkumu izstādes sagatavošanas darbu gaitā ir atklājusies "virkne īpašu šķēršļu tekstiliju un apģērbu nozarē, kas ir un paliek ļoti tradicionāla savās attiecībās ar piegādātājiem un klientiem", taču ka ierosinātie jaunie pasākumi varētu nodrošināt to, ka izstāde izdosies, jo savu atbalstu izteikuši lielu Eiropas zīmolu īpašnieki. Vēstulē norādīts, ka dalībai jau piekrituši 160 līgumslēdzēji un ka, sākot ar 2000. gada janvāra beigām, dalībnieku saraksti tiks atjaunoti. Savā 2000. gada 10. aprīļa vēstulē prasītāja turklāt norādīja, ka šīs iniciatīvas pārstrukturizācija bijusi veiksmīga, jo 50 starptautiski pazīstamu zīmolu īpašnieki paziņojuši par savu gatavību piedalīties izstādē. Vēstulei prasītāja pievienojusi sarakstu, ko veido 22 uzņēmumu nosaukumi (*AEFFE, HILTON VESTIMENTA, MOSCHILLO, ASPESI, LEVI'S, NIKE* utt.) un 50 šo uzņēmumu pārstāvēto zīmolu nosaukumi. Šķiet, ka šis saraksts nekādā veidā neatbilst sarakstam, kas pievienots 1999. gada 16. septembra vēstulei (skat. iepriekš 20. punktu).

24 Ar 2000. gada 14. augusta vēstuli Komisija atcēla lēmumu, ar kuru prasītājai piešķirts atbalsts EUR 500 000 apmērā un uzlika tai par pienākumu atmaksāt jau izmaksāto avansu.

25 Savā 2000. gada 18. septembra atbildē prasītāja pārmeta Komisijai, ka tā nav reaģējusi uz prasītājas ierosinājumu veikt grozījumus projektā. Tā apgalvoja — kaut arī izstāde nav notikusi, līdz 2000. gada vasarai ir risinājušies spraigi sagatavošanās

darbi un radušies izdevumi. Trīs turpmākajās vēstulēs, 2001. gada 19. martā un 5. jūlijā, prasītāja norādīja, ka, veicot galīgos norēķinus, būtu jāņem vērā darbs, kas faktiski ticis izpildīts, un šajā sakarā radušies izdevumi.

26 2002. gada 9. janvārī prasītāja Eiropas ombudam iesniedza sūdzību un vienlaicīgi pieprasīja, lai Komisija apturētu līdzekļu atgūšanas procedūru. Šajā sūdzībā prasītāja norādīja, ka izprot nepieciešamību izbeigt prasītājas projektu, taču lūdza ņemt vērā jau veikto darbu un ar to saistītos izdevumus. Ar 2002. gada 18. septembra lēmumu Eiropas ombuds secināja, ka Komisija nav veikusi tādas darbības, kas būtu pielīdzināmas administratīvai kļūdai EKL 195. panta izpratnē.

27 2002. gada 12. jūlijā Komisija pieņēma lēmumu C(2002) 1702, ar ko tika atcelta *FEDER* subsīdija Nr. 97.05.10.001, kas prasītājai bija piešķirta ar 1998. gada 18. marta Lēmumu SG(98)D/2251, un uzdeva atmaksāt Komisijas jau izmaksātos līdzekļus saistībā ar projektu, kurš paredzēja starptautiskas izstādes sarīkošanu tekstiliju un apģērbu nozarē Kapri (*Euresprit* projekts), kas atbilstoši 4. pantam ir adresēts prasītājai (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

28 Apstrīdētā lēmuma 1. pants atceļ piešķirto atbalstu, savukārt tā 2. pants uzliek pienākumu atmaksāt jau izmaksātos EUR 200 000. Šie divi panti ir balstīti uz Regulas Nr. 4253/88 24. pantu. Veicot novērtējumu, Komisija būtībā ir uzskatījusi — tas, ka prasītāja nespēja iesniegt to pasūtītāju un MVU sarakstus, kuri piedalītos izstādē, ir uzskatāms par trūkumu, kas iespaido pašu darbības būtību. Līdz ar to *Euresprit IBEX* projekta neizdošanās ir iemesls, lai atceltu atbalstu un atprasītu nepamatoti izmaksāto avansu.

29 Apstrīdētā lēmuma 3. pants paredz, ka lēmums aizstāj 2000. gada 14. augusta vēstuli (skat. iepriekš 24. punktu).

30 Apstrīdētais lēmums prasītājai paziņots 2002. gada 15. jūlijā, un prasītāja to saņēmusi 2002. gada 16. jūlijā.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

31 Ar Pirmās instances tiesas kancelejā 2002. gada 24. septembrī saņemto pieteikumu prasītāja cēla šo prasību.

32 Pēc tiesneša referenta ziņojuma noklausīšanās Pirmās instances tiesa (otrā palāta) izlēma uzsākt mutvārdu procesu un atbilstoši Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 24. panta otrajai daļai uzaicināt Itālijas valdību sniegt atbildi uz rakstveida jautājumu.

33 2004. gada 4. maija tiesas sēdē lietas dalībnieki sniedza mutvārdu apsvērumus un savas atbildes uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem. Šajā brīdī lietas dalībniekiem tika izsniegta atbilde, ko Itālijas valdība bija sniegusi uz Tiesas uzdoto jautājumu. 2004. gada 28. maijā puses iesniedza rakstveida apsvērumus par šo atbildi un otrās palātas priekšsēdētājs pasludināja procesu par pabeigtu.

34 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu un paziņot, ka prasītājai nav jāatmaksā EUR 200 000;

— vai alternatīvi, daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu un paziņot, ka prasītājai jāatmaksā Komisijas izmaksātie EUR 200 000 tikai pēc tam, kad Komisija būs pieņēmusi lēmumu par iesniegto izdevumu pamatotību un proporcionālo apjomu, kādā prasītāja tos nav izmantojusi *Euresprit* projekta īstenošanai;

— piespriest Komisijai atlīdzināt izdevumus.

35 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā daļēji nepieņemamu;

— noraidīt prasību kā nepamatotu, ciktāl tā prasa apstrīdētā lēmuma atcelšanu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt izdevumus.

Juridiskais pamatojums

36 Pamatojot savu prasību, prasītāja būtībā norāda piecus pamatus. Ar pirmo pamatu, kas balstās uz neizpildītu pienākumu sniegt pamatojumu, tā norāda uz Regulas Nr. 4253/88 24. panta pārkāpumu. Pārējie pamati balstās uz tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu, tiesiskās drošības un samērīguma principa pārkāpumu, kā arī pamatojuma sniegšanas pienākuma pārkāpumu.

Par pirmo pamatu: Regulas Nr. 4253/88 24. panta pārkāpums

37 Prasītāja uzskata, ka Komisija ir pārkāpusi Regulas Nr. 4253/88 24. panta 1. punktu, nepieprasot, lai attiecīgā dalībvalsts, proti — Itālijas Republika, iesniegtu savu atzinumu par ierosinājumu izbeigt konkrēto finanšu atbalstu. Tādējādi Komisijas rīcība ir pretrunā tās pienākumam sadarboties.

38 Tiesas sēdes laikā prasītāja norādīja, ka Komisijai bija jāinformē Itālijas valdība par savu ieceri izbeigt konkrēto finanšu atbalstu, jo saskaņā ar Regulas Nr. 4253/88 23. panta 1. punktu attiecīgā dalībvalsts ir subsidiāri atbildīga par ikvienu naudas summu, kas nepamatoti izmaksāta pārkāpuma vai neuzmanības dēļ.

39 Šajā sakara Pirmās instances tiesa norāda — 2004. gada 12. februāra spriedumā lietā C-330/01 P *Hortiplant*/Komisija, *Recueil*, I-1763. lpp., Tiesa ir apstiprinājusi, ka Regulas Nr. 4253/88 24. pants liek Komisijai pieprasīt, lai attiecīgā dalībvalsts vai tās darbību īstenošanai norādītās iestādes noteiktā termiņā iesniegtu savu atzinumu.

40 Izskatāmās lietas apstākļi ir tādi, ka norādītās iestādes un Komisijas finanšu atbalsta statusu var uzskatīt par piešķirtu vienai un tai pašai personai.

41 Pirmkārt, Komisija ir pilnībā piekritusi, ka tas tā ir bijis attiecībā uz konkrēto *IBEX* projektu. Tiesas sēdes laikā Komisija uzsvēra šādas prakses neparasto raksturu, ko attaisno tas, ka apskatāmo *IBEX* projektu tieši finansējusi Komisija un tikai un vienīgi no Kopienas līdzekļiem kā pilotprojektu ar nozīmīgu Kopienas interesi Regulas Nr. 4254/88 10. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē. Ir skaidrs, ka šādā attiecību un finanšu kontekstā nevar būtiski skart Itālijas Republikas intereses.

42 Otrkārt, Regulas Nr. 4253/88 14. panta 1. punkts paredz, ka pieteikumus atbalsta saņemšanai no struktūrfondiem sagatavo dalībvalsts "vai kompetentā valsts, reģionālā, pašvaldību vai cita iestāde, ko tā norādījusi" un Komisijai tos iesniedz dalībvalsts vai "iestāde, kuru dalībvalsts šādā nolūkā norādījusi". Turklāt saskaņā ar šīs regulas 21. panta 1. punktu finanšu atbalsts tiek izmaksāts "šajā nolūkā norādītajai valsts, reģionālajai vai pašvaldību iestādei".

43 Tomēr netiek apstrīdēts, ka Itālijas valdība ar Komisijai adresēto 1997. gada 26. novembra vēstuli, ko sagatavojusi Rūpniecības, tirdzniecības un amatniecības ministrija, tieši pilnvarojusi prasītāju atbilstoši Regulas Nr. 4253/88 14. panta 1. punktam un 21. panta 1. punktam nodrošināt attiecīgās izstādes rīkošanu un finanšu pārvaldību.

44 Kā savā atbildē uz Tiesas uzdoto jautājumu norādījusi Itālijas valdība, sagatavojot vēstuli, tā bija iecerējusi prasītājai piešķirt "iestādes" statusu šo tiesību normu izpratnē. Tāpat Itālijas valdība piebilda, ka tādējādi tā bija iecerējusi deleģēt prasītājai

pilnu atbildību par attiecīgā projekta īstenošanu un tādējādi prasītāja uzskatāma arī par "norādīto iestādi" Regulas Nr. 4253/88 24. panta 1. punkta izpratnē.

45 Treškārt, ir jāpiebilst, ka, realizējot attiecīgo *IBEX* projektu, prasītāja bija pilnībā informēta par to, ka tai uzticēta "norādītās iestādes" loma un ka tā piekritusi šo lomu uzņemties.

46 Līdz ar to, tā kā prasītājai bija piešķirts "norādītās iestādes" statuss Regulas Nr. 4253/88 24. panta 1. punkta izpratnē, Komisijai nebija pienākuma apspriesties ar Itālijas valdību pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, jo saskaņā ar šo tiesību normu Komisija, ierosinot izbeigt attiecīgā atbalsta piešķiršanu, varēja izvēlēties, vai pieprasīt atzinumu no Itālijas valdības vai no tās norādītas iestādes.

47 Šis secinājums nav pretrunā prasītājas kā privāto tiesību sabiedrības statusam. Faktiski, nekas Regulas Nr. 4253/88 normās neliedz dalībvalstīm uzticēt privāto tiesību personai, jo īpaši personai, kas Komisijai iesniegusi projektu, lai saņemtu Kopienas finansējumu, pienākumu iesniegt pieteikumus atbalsta saņemšanai un saņemt maksājumus šīs regulas 14. panta 1. punkta un 21. panta 1. punkta izpratnē. Tas vēl jo vairāk attiecas uz gadījumiem, kuros, tāpat kā šajā lietā, finanšu projekts vienīgi attālināti skar Kopienas līdzekļu saņēmējas valsts sabiedriskās intereses.

48 Turklāt Regula Nr. 1260/1999, kura, lai uzlabotu Kopienas tiesību aktu caurskatāmību, apvieno visus noteikumus, kas skar struktūrfondus, un tostarp atceļ Regulu Nr. 4253/88, 9. panta n) apakšpunktā šo jautājumu precizē, nosakot, ka "vadošā iestāde" ir "jebkura valsts vai privāta iestāde vai institūcija valsts, reģionālajā vai

vietējā līmenī, ko ieceļ dalībvalsts, [..] pārvaldot atbalstu saskaņā ar šīs regulas mērķiem" turpinājumā paredzot, ka "vadošā iestāde attiecīgajam atbalstam var būt tā pati maksājumu iestāde".

49 Ciktāl prasītāja atsaucas uz Regulas Nr. 4253/88 23. panta 1. punktu, pietiek piebilst, ka apskatāmais strīds neattiecas uz apstākļiem, kādos Itālijas valdība varētu būt subsidiāri atbildīga par Komisijas pārkāpuma vai neuzmanības rezultātā nepamatoti izmaksātas naudas summas atmaksāšanu attiecīgā projekta kontekstā. Tāpēc nav nepieciešams šajā sakarā, proti, saistībā ar prasītājai izmaksātā atbalsta atmaksāšanu, izlemt, vai šāda finansiāla atbildība prasa, lai Komisija vispirms būtu pareizā un atbilstošā kārtībā informējusi Itālijas valdību par savu nodomu izbeigt attiecīgo atbalstu.

50 Katrā ziņā ir jāatgādina, ka Komisija kompetentajai Itālijas ministrijai nosūtīja 1999. gada 14. decembra vēstules kopiju (skat. iepriekš 22. punktu) un tādējādi informēja Itālijas valdību, ka iespējams uzsākt procedūru, lai izbeigtu prasītājai piešķirto atbalstu. Ievērojot izskatāmās lietas faktiskos apstākļus, ir jāuzskata, ka ar šo informāciju pietika, lai Itālijas valdība varētu sniegt Komisijai savu atzinumu papildus tās norādītās iestādes sniegtajam atzinumam, lai aizstāvētu savas intereses.

51 Līdz ar to, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija nav pārkāpusi Regulas Nr. 4253/88 24. panta 1. punktu.

52 Tādējādi pirmais pamats ir noraidāms.

Pamati, kas norāda uz tiesiskās paļāvības, tiesiskās drošības un samērīguma principa pārkāpumu

53 Vispirms jāpatur prātā, ka prasītājas iesniegtais *Euresprit* projekts netika īstenots un ka izskatāmā prasība neprasa atcelt apstrīdēto lēmumu, lai prasītāja varētu projektu pabeigt vai nodrošināt visu ar Komisijas 1998. gada 18. marta lēmumu piešķirto līdzekļu saņemšanu. Pirmstiesas procesa laikā prasītāja atzīmēja, ka "izstāde nav notikusi" (2000. gada 18. septembra vēstule) un norādīja uz "nepieciešamību izbeigt šo projektu" (Eiropas ombudam iesniegtā 2002. gada 9. janvāra sūdzība).

54 Tādējādi ar attiecīgajiem trim pamatiem prasītāja mēģina apstrīdētā lēmuma prettiesiskumu pierādīt tikai tiktāl, ciktāl lēmums pieprasa atmaksāt visu izmaksāto summu EUR 200 000 apmērā, neņemot vērā prasītājas izdevumus, kas radušies, projektu uzsākot un cenšoties to īstenot. Šajā sakarā prasītāja norāda, ka izdevumi būtu pamatoti, ja *Eurosprit* izstāde būtu notikusi. Prasītāja arī norāda, ka, ievērojot tā daudzās vēstules un lūgumus veikt projekta labojumus, Komisija bija informēta par grūtībām, ar kurām nācās saskarties, organizējot sākotnējā projektā paredzētā veida izstādi.

55 Visbeidzot, prasītāja Komisijai pārmet, ka tā pirmstiesas procesa laikā nepamatoti atteikusies atzīt projekta sākumposmos prasītājai jau radušos izdevumu pamatotību tāpēc, ka izdevumi nav pienācīgā kārtā apliecināti. Prasītāja norāda, ka izdevumus apliecinoši dokumenti jāiesniedz kopā ar galīgo ziņojumu, tas ir, pēc projekta pabeigšanas.

56 Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 4253/88 24. panta 1. un 2. punktu Komisija var pilnībā atcelt visu piešķirto finanšu atbalstu, ja tai šķiet, ka darbības "neattaisno ne visu, ne daļu" šī atbalsta (šajā sakarā skat. 2002. gada 24. janvāra spriedumu lietā C-500/99 P *Conserve Italia/* Komisija, *Recueil*, I-867. lpp., 88.–90. punkts).

57 Šajā lietā finansēta tika *IBEX* iepirkumu izstāde tekstiliju un apģērbu nozarē, kuras detalizēts apraksts rodams prasītājas iesniegtajos projekta dokumentos un kuras būtiskie elementi noteikti *Vade mecum* un atbalsta saņēmēja paziņojumā, ko paredzētajā kārtībā parakstījusi prasītāja.

58 No šiem dokumentiem izriet, ka šādas izstādes jēga ir ļaut konkrētas nozares lielajiem uzņēmumiem un piemērotiem MVU iepriekš vienoties par tikšanos, lai dibinātu tehnoloģiski komerciālu sadarbību. Tādējādi tiek uzskatīts, ka sadarbības partneru izvēle būtiski iespaido projekta sekmīgu iznākumu. Organizētājam ir jāseko precīzam laika grafikam, ko veido astoņi posmi, un vismaz četrus mēnešus pirms izstādes atklāšanas datuma ir jāiesniedz starpposma ziņojums un tātad arī to uzņēmumu saraksts, kuri jau piekrituši piedalīties izstādē.

59 Tomēr prasītājas ierosinātā izstāde, kurai vajadzēja notikt Kapri un trīs dienas apvienot 60–70 lielus uzņēmumus un 300–350 MVU, tā arī netika īstenota — pat ne daļēji.

60 Līdz ar to prasītāja ir zaudējusi jebkādas tiesības uz attiecīgo finanšu atbalstu. Faktiski, projekta īstenošana bija būtisks prasītājas pienākums, un tāpēc tā izpilde ir priekšnoteikums Kopienas atbalsta saņemšanai (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1996. gada 24. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās T-551/93 un no T-231/94 līdz T-234/94 *Industrias Pesqueras Campos* u.c./Komisija, *Recueil*, II-247. lpp., 160. punkts. Komisija varētu piešķirt daļēju finansējumu vienīgi tad, ja projekts būtu daļēji īstenots, piemēram, ja izstāde būtu norisinājusies mazāk nekā trīs dienas vai ja tajā būtu piedalījušies mazāk dalībnieku, nekā prasītāja sākotnēji iecerējusi. Tomēr izstādei faktiski būtu bijis jānotiek.

61 Tā kā attiecīgais finanšu atbalsts tika piešķirts īpaši un vienīgi *IBEX* iepirkumu izstādes sarīkošanai, nevis darbam, ko prasītāja uzskata par vispārnoderīgu, jo, kā

norāda prasītāja, "tas sniedzis noderīgu mācībstundu par nozari" (2000. gada 18. septembra vēstule), zaudējumi, kas prasītājai radušies, šādu darbu veicot, nevar attiekties uz Kopienas budžetu.

62 Līdz ar to apgalvojums, ka Komisija kļūdaini atteikusies atlīdzināt šķietami jau radušos izdevumus saistībā ar izstādes noorganizēšanu, ir noraidāms kā nepamatots. Pat ja izdevumi būtu bijuši apliecināti un Komisija būtu prasītājai izmaksājusi atbalsta otro daļu, prasītājai, ievērojot visa projekta neveiksmīgo iznākumu, būtu bijis pilnībā jāatmaksā visa saņemtā naudas summa.

63 Jebkurā gadījumā Komisija ir rīkojusies pareizi, atsakoties izmaksāt finanšu atbalsta otro daļu un atzīt izdevumus, kas, kā norāda prasītāja, tai radušies, īstenojot apskatāmo projektu. Lai gan prasītājas parakstītais atbalsta saņēmēja paziņojums 3. punktā tieši paredz, ka maksājuma daļas izpilde ir atkarīga no starpposma budžeta ziņojuma iesniegšanas, kas "apliecina, ka jau iztērēti vismaz 50 % no šī atbalsta pirmās daļas", prasītāja Komisijai nosūtīja tikai izdevumu sarakstu, kas, kā apgalvoja prasītāja, tai radušies saistībā ar projekta īstenošanu, bet "neapliecinot" — kā dēļ būtu jāiesniedz rēķini un konta izraksti, — ka izdevumi ir apmaksāti un ka tie ir apmaksāti, lai īstenotu attiecīgo projektu.

64 Turklāt ar 1999. gada 12. janvāra vēstuli, t.i., laikā, kad prasītāja vēl arvien bija iecerējusi projektu īstenot, kaut arī vēlāk, nekā sākotnēji iecerēts, Komisija vērsa prasītājas uzmanību uz to, ka prasītājai jāiesniedz finanšu ziņojums, kurā precīzi izklāstīta izdevumu situācija atbilstoši apstiprinātajam budžetam. Šajā nolūkā Komisija prasītājai nosūtīja aizpildāmu anketu, no kuras redzams, ka atbalsta otrās

un trešās daļas izmaksāšana, kā arī atbalsta norēķinu bilance ir atkarīga no izdevumu apliecinājumiem. Prasītāja šo anketu neizpildīja un Komisijai nenosūtīja, lai tādējādi saņemtu atbalsta otro daļu.

65 Tomēr saskaņā ar iedibināto judikatūru pieteikumu iesniedzējiem atbalsta saņemšanai un atbalsta saņēmējiem ir pienākums pārliecināties, ka viņi Komisijai iesniedz uzticamu informāciju, kas to nemaldinās, jo citādi nedarbojas izveidotā pārbaužu un pierādījumu sistēma, lai izvērtētu, vai izpildīti priekšnoteikumi atbalsta piešķiršanai (Pirmās instances tiesas 2002. gada 17. oktobra spriedums lietā T-180/00 *Astipesca*/Komisija, *Recueil*, II-3985. lpp., 93. punkts, un spriedumā citētā judikatūra).

66 Tāpēc nevar pārmest, ka Komisija novilcinājusi projekta īstenošanu un, galu galā, izraisījusi tā neizdošanos, atsakoties sniegt finansējumu pēc tam, kad bija izmaksājusi atbalsta pirmo daļu. Lai gan ir tiesa, ka prasītāja ļoti agri lūdza Komisiju ļaut atlikt ierosinātās izstādes norises datumu, no minēto pušu sarakstes ir skaidrs (skat. iepriekš 16.–24. punktu), ka Komisija uz lūgumiem mainīt vienošanās noteikumus un uz prasītājas iesniegtajām labotajām projekta versijām vienmēr ir atbildējusi konstruktīvi. Līdz ar to Komisijas attieksme neliedza prasītājai atrast piemērotu datumu ierosinātajai izstādei, vajadzības gadījumā saskaņot šo datumu ar citu šāda paša veida izstāžu norises datumiem un izpildīt vienu no būtiskākajiem ierosinātās izstādes priekšnoteikumiem, proti, iesniegt sarakstus ar 60–70 galvenajiem uzņēmējiem un 300–350 MVU, kas jau apņēmušies piedalīties izstādē. Turklāt pati prasītāja izskaidroja, ka grūtības, ar kurām tā saskārās saistībā ar projektu, radījuši šķēršļi, kas specifiski tekstiliju nozarei (2000. gada 10. janvāra vēstule, skat. iepriekš 23. punktu), un tas, ka trūkst atsaucības no nozares uzņēmumu puses, un norādīja, ka nozare pārdzīvo strukturālu krīzi (1999. gada oktobra trešais starpposma ziņojums). Šie apstākļi atrodas tikai un vienīgi prasītājas — tekstiliju nozarē aktīvas sabiedrības — atbildības jomā.

67 Šādos apstākļos, noskaidrojot, ka prasītājas ierosinātā iepirkumu izstāde paredzētajos datumos nav notikusi, Komisijai bija pamats pilnībā atcelt piešķirto finanšu atbalstu un atprasīt jau izmaksāto avansu. Katrā ziņā, trūkstot to izdevumu apliecinājumiem, kuri, kā norāda prasītāja, bija radušies saistībā ar šo projektu, Komisijai nebija pienākuma pat daļēji atzīt šos izdevumus par pamatotiem un atprasīt tikai daļu no jau izmaksātā avansa.

68 No iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētais lēmums atzīstams par samērīgu, ievērojot attiecīgā projekta galīgo neizdošanos.

69 Tāpat jāsecina, ka prasītāja, apzinoties, ka tās projekts nav izdevies, nevarēja pamatoti cerēt, ka Komisija neatprasīs tai jau izmaksāto avansu, it īpaši tāpēc, ka Komisija sarakstē ar prasītāju bija to atkārtoti informējusi (skat. iepriekš 17.–19. punktu un 27. punktu), ka prasītāja nav izpildījusi ar projekta īstenošanu saistītus būtiskus pienākumus, proti, ka tā nav pierādījusi šķietami radušos izdevumu pamatotību. Tāpēc prasītājai šajā sakarā nevarēja rasties tiesiskā paļāvība.

70 Visbeidzot, izlasot Regulas Nr. 4253/88 24. pantu, *Vade mecum* un atbalsta saņēmēja paziņojumu, prasītājai bija jāparedz, ka tai tiks pieprasīts atmaksāt saņemto atbalstu, ja netiks izpildīti tā saņemšanas noteikumi. Ievērojot šos noteikumus, apstrīdētais lēmums atbilst tiesiskās drošības principam.

71 Līdz ar to pamati, kas attiecas uz samērīguma principa, tiesiskās paļāvības un tiesiskās drošības principu pārkāpumu, noraidāmi kā nepamatoti.

Pamats par pamatojuma sniegšanas pienākuma neizpildi

72 Prasītāja būtībā norāda, ka apstrīdētais lēmums neļauj saprast, kāpēc prasītājas pirmstiesas procesa laikā iesniegtie dokumenti, it īpaši 1999. gada 18. oktobra starpposma ziņojuma trešā versija, kā arī lūgumi projektā izdarīt labojumus un paziņojums par izdevumiem, kas radušies, netika uzskatīti par pietiekamiem, lai saņemtu konkrēto atbalstu.

73 Šajā sakarā jāatgādina, ka saskaņā ar iedibināto judikatūru individuālā lēmuma pamatojumam skaidrā un viennozīmīgā veidā jāatklāj lēmumu pieņēmējas institūcijas spriešana tādējādi, lai attiecīgā persona varētu noskaidrot iemeslus pasākuma pieņemšanai un ļautu kompetentajai Kopienas tiesai izmantot savas tiesības veikt lēmuma pieņemšanas tiesiskuma izvērtēšanu. Tas, vai pamatojums ir vai nav pietiekams, ir jāizvērtē, ņemot vērā lietas apstākļus. Pamatojumam nav jāapskata visi attiecīgie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo tas, vai pamatojums izpilda EKL 253. panta prasības, ir jāizvērtē ne vien no tā vārdiskā formulējuma viedokļa, bet arī lēmuma pieņemšanas kontekstā (Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-367/95 P, Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts, un tajā minētā judikatūra).

74 Šajā lietā apstrīdētā lēmuma pamatojums bija *Euresprit* projekta neizdošanās, prasītājas nespēja iesniegt to galveno uzņēmēju un MVU sarakstus, kuri piekrituši piedalīties konkrētajā izstādē, un tas, ka starpposma ziņojumam nebija pievienots finanšu ziņojums. Turklāt lēmumā ir atsauce uz saraksti starp Komisiju un prasītāju par trūkstošajiem elementiem, kas vajadzīgi, lai turpinātu projekta īstenošanu (apstrīdētā lēmuma 7.–14., 21. un 22. punkts). Ievērojot šos elementus, prasītāja pilnībā spēja noskaidrot Komisijas pamatojumu, pieņemot apstrīdēto lēmumu, un vajadzības gadījumā to apstrīdēt un Pirmās instances tiesa likumīgā kārtā var izmantot savas tiesības veikt lēmuma pieņemšanas tiesiskuma izvērtēšanu.

75 Tāpēc pamats, kas norāda, ka nav sniegts pamatojums, ir noraidāms.

76 Tā kā visi juridiskie pamati, kas minēti, pamatojot galveno vai pakārtoti iesniegto prasību, ir noraidīti, prasība noraidāma kā nepamatota un nav jāizvērtē Komisijas celtie iebildumi par to, ka galvenās prasības otrā daļa un pakārtoti iesniegtais prasījums nav pieņemami.

Par tiesāšanās izdevumiem

77 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumu.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) **prasību noraidīt;**

2) **prasītājai radušies izdevumi nav atlīdzināmi; piespriest prasītājai atlīdzināt Komisijas izdevumus.**

Pirrung Meij Forwood

Pasludināts atklātā Tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 14. septembrī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

J. Pirrung